61(09)
C33

Emil CEBAN
Ion BAHNAREL
Ion Valer XENOFONTOV

PROFESOR UNIVERSITAR GHEORGHE BACIU

SAVANT, MANAGER, OM AL CETĂȚII

61(09)
C 33

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU" DIN REPUBLICA MOLDOVA
CENTRUL DE MEDICINĂ LEGALĂ

Emil CEBAN
Ion BAHNAREL
Ion Valer XENOFONTOV

PROFESOR UNIVERSITAR

GHEORGHE BACIU

Savant, Manager, Om al Cetății

766589
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU"
BIBLIOTECA
ȘTIINȚIFICĂ MEDICALĂ
sl. 3

Chișinău, 2021

SUMAR

ABREVIERI 7
ARGUMENT 9
PREFAȚĂ (Andrei PĂDURE) 19
PROFESORUL CARE MI-A MARCAT DRUMUL ÎN MEDICINA LEGALĂ (ÎN LOC DE CUVÂNT INTRODUCTIV) (Vasile ȘARPE) 24
CURRICULUM VITAE 27

I. SCHIȚĂ BIOGRAFICĂ: DE ACASĂ SPRE ACASĂ .. 37
1.1. Rădăcinile bălțene ale neamului Baciu 38
1.2. Perioada de școlarizare și foametea 44
1.3. Enigma familiei Baciu sau „spovedania" mamei 51
1.4. Părăsirea cuibului părintesc 54
1.5. Aspecte din viața personală 56

II. VIITOR ORIENTAT SPRE MEDICINĂ 59
2.1. Școala de Felceri și Moașe 60
2.2. Student la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău 66

III. ÎN SERVICIUL MEDICINEI LEGALE 83
3.1. Începutul activității medicale 85
3.2. Îmbinarea teoriei și practicii medico-legale 90
3.3. Stoparea activităților medico-legale 92
3.4. Revenirea la Alma Mater 95
3.5. Conducător al Serviciului medico-legal din Republica Moldova 100

IV. ACTIVITATEA EDUCAȚIONAL-ȘTIINȚIFICĂ.... 107
4.1. Profesorul ieșit din tipare..... 110
4.2. Pregătirea cadrelor științifice..... 115
4.3. Autor de manuale și materiale didactice..... 121

V. CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE ÎN DOMENIUL MEDICINEI LEGALE..... 135
5.1. Drumul spre cercetarea științifică..... 136
5.2. Domeniile de cercetare medico-legale..... 138
5.3. Organizarea și participarea la manifestări științifice..... 161

VI. BIOGRAF, PUBLICIST, ISTORIC, ENCICLOPEDIST, POET..... 169
6.1. Cercetări biografice..... 170
6.2. Lucrări cu caracter publicistic..... 195
6.3. Publicații în domeniul istoriei..... 201
6.4. Enciclopedist..... 207
6.5. Poet sacral și patriot..... 209

VII. GHEORGHE BACIU PRIN EL ÎNSUȘI (tablete, mărturii, percepții)..... 211

VIII. REFLECȚII, EVOCĂRI ȘI APRECIERI: ECOURI NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE.. 219
8.1. O viață de zbucium (Ala NEMERENCO)..... 220
8.2. Personalitate marcantă a medicinei și istoriei neamului (Oazu NANTOI)..... 222
8.3. Savant medic, educator și scriitor (Ion ABABII)..... 224
8.4. Etalon de verticalitate civică (Ion UNGUREANU). 229
8.5. O enciclopedie vie sau despre omul care a muncit cât o Academie (Nicolae DABIJA)..... 232

8.6. Academicianul Gheorghe Baciu și vocația mondială a românilor (Nicholas ANDRONESCO)... 243
8.7. Savantul ce oferă ipoteze cu grad sporit de credibilitate (Ioan CIUNTU)..... 245
8.8. Odă Baciului (Gheorghe POSTOVANU)..... 249
8.9. La un popas aniversar comun (Demir DRAGNEV) 251
8.10. Profesor Gheorghe Baciu – 85 (Nicolae ENCIU)... 255
8.11. Omagiu marelui medic legist (Igor DOLEA)..... 258
8.12. Omul care iubește Viața (Liudmila TOPCHIN)..... 261
8.13. Gheorghe Baciu schimbă bisturiul pe condeiul de scriitor (Leonid GHEORGHIAN)... 263
8.14. O medalie pentru urmașul lui Nicolae Milescu Spătarul (Eugenia TOFAN)..... 265
8.15. Autenticitatea unei personalități (Diana SÂRCU-SCOBIOALĂ)..... 271
8.16. Medic-legist de excepție și ilustru istoric (Anatol PETRENCU) 274
8.17. Temelia personalității Gheorghe Baciu: Universalismul, Baștina și Adevărul (Lidia PĂDUREAC)..... 282
8.18. „Sherlock Holmes de Moldova” (Ion Valer XENOFONTOV)..... 286
8.19. Savantul care abordează probleme nu doar științifice, ci și morale, civice (Vitalie SCRIPNIC). 289
8.20. Omul cetății (Andrei TESTEMIȚANU)..... 293
8.21. Universul lui Gheorghe Baciu (Teo-Teodor MARȘALCOVSCHI)..... 295
8.22. Un Om și un Domn dintr-o bucată (Liviu BELÂI) 296
8.23. Pilon al medicinei legale basarabene (Anatol BONDAREV)..... 303

8.24. Sentimente de recunoștință Domnului Profesor (Nicolae MELNIC)..... 307
8.25. Lecții de purificare a sufletului (Costantin RUSNAC)..... 309
8.26. Savant medic și scriitor valoros (Ion MEREUȚĂ). 314
8.27. Savant notoriu și medic legist (Călin SCRIPCARU)..... 315
8.28. Profesorul care nu se oprește de studiat (Angela CEBOTARI)..... 317
8.29. Cunoscut în Khartoum (Ogail El NOUR)..... 320
8.30. Exponent notoriu al medicinei legale din Republica Moldova (Valeriu COVALIU)..... 323
8.31. Frate, prieten și profesor (Elena DURNEA)..... 328
8.32. Unchiul meu – prieten, savant si om emerit (Constantin DURNEA)..... 331
8.33. Savant consacrat nu doar în domeniul medicinei (Raisa CIOBANU)..... 333
8.34. Secvențe din cotidianul profesorului Gheorghe Baciu (Lidia PRISAC)..... 334
8.35. Om cu o încărcătură sufletească unică (Iulia MALCOCI)..... 337
8.36. Povestea primului salut cu domnul profesor Gh. Baciu din Slobozia-Bălți (Asea M. TIMUȘ).... 341
8.37. Gheorghe Baciu – coleg de condei (Gheorghe STRATAN)..... 347

BIBLIOGRAFIE..... 349
ADDENDA. Lista titlurilor de lucrări elaborate de Gheorghe Baciu în anii 2016–2021..... 375
SUMMARY..... 383